

Fundació Ibn Battuta

مؤسسة ابن بطوطة

Programa d'activitats socials 2020

FUNDACIÓ IBN BATTUTA

1. Programa d'Inclusió: Presentació.....	3
1.1 Execució del programa. Serveis generals	5
1.2. Serveis integrats en el programa d'inclusió	7
1.2.1 Atenció, informació general	7
1.2.2 Derivació de demandes a serveis socials.....	7
1.2.2. Atenció telefònica.....	7
1.2.3. Formalització d'impresos i formularis	8
1.2.4. Formació en idioma (català i castellà)	8
1.2.5 Servei Jurídic	9
1.3 Programa Incorpora	10
1.3.1. Intermediació laboral	10
1.3.2 Autoocupació i empeneduria	12
2. Projectes 2020-2021	13
2.1 Reforç escolar per als alumnes d'origen marroquí.....	13
2.2 Futbol en Ramadà.....	16
2.4. Pindoles formatives	17
2.5 Rebelah: RELIGION, BELIEFS, AND LAICITY IN CULTURAL HERITAGE TO FOSTER SOCIAL INCLUSION IN ADULT TRAININGS.....	17
2.6 Servicio de apoyo a la integración para personas solicitantes de protección internacional	17
3. Festivitats on la Fundació es present al llarg de l'any.	18
4. Recolzament de l'Obra Social "la Caixa"	18

1. Programa d'Inclusió: Presentació

El programa d'inclusió de la Fundació existeix des de l'inici de l'entitat en l'any 1994. Des de llavors s'han realitzat milers d'atencions cada any a moltes persones que han arribat al nostre país a la recerca de noves oportunitats o que hi resideixen i necessiten informació i / o acompanyament per poder exercir els seus drets i deures. Al llarg d'aquests anys, la situació econòmica, legal i social, i les demandes dels usuaris han variat. Aquests canvis han estat fortament lligats a la conjuntura econòmica que viu actualment el nostre país. Això, unit a la disminució dels recursos propis de l'entitat, ha exigint millorar l'eficàcia en la gestió dels recursos i reforçar les intervencions de caràcter social. Així mateix, ha estat necessari un major esforç per part de l'entitat per poder atendre un major nombre de persones garantint la qualitat i la professionalitat de la intervenció, mantenint el conjunt de serveis, activitats i programes de tot el territori. Tot això amb l'objectiu de fer front a les demandes existents i donar una resposta a les noves necessitats.

A causa de l'empitjorament, de manera dramàtica en alguns casos, de la situació social i econòmica de moltes famílies (cal recordar que la taxa d'atur és superior en el cas de les persones d'origen estranger) es produeix un increment del nombre de demandes i es requereix per a això d'un major esforç per gestionar de manera efectiva el programa, mantenint sempre el tractament personalitzat. El servei requereix realitzar una detecció de les necessitats, demanar i oferir informació útil per contextualitzar cada cas i realitzar l'ajuda concreta que es requereixi, de manera àgil i precisa. En alguns casos, en la primera atenció es resol el problema o necessitat (quan es tractar d'una traducció o d'una informació molt concreta), encara que en moltes ocasions (la realització d'un tràmit burocràtic) requereix d'un estudi més pormenoritzat.

És important destacar, que a causa del permanent ànim de l'entitat per adaptar-se a les noves necessitats i la voluntat d'oferir la màxima qualitat en l'atenció proporcionada, les activitats destinades a dones s'han reforçat. Considerant la dona com un pilar fonamental de la família,

i tenint en compte que cada vegada més el seu protagonisme fora de la llar és més important, des de la Fundació Ibn Battuta, s'han dedicat molts recursos i dissenyat projectes i activitats per fomentar la seva formació, recolzar l'aprenentatge de l'idioma, facilitar la seva participació en la societat d'acollida, millorar el coneixement de l'entorn, possibilitar l'accés al mercat laboral, etc. Encara així, queda molt de treball per fer i la voluntat es continuar en la mateixa línia.

Les activitats i serveis generals de l'entitat s'integren al voltant d'un programa integral d'inclusió per nouvinguts i per aquelles que ja resideixen entre nosaltres des de fa uns anys. Aquest programa està compost de diversos projectes serveis, tot i que interrelacionats entre si, també funcionen de forma independent ja que no tots els usuaris necessiten de tots els serveis que ofereix el programa. Aquest programa està format per diferents serveis que, des del nostre punt de vista i tenint un important coneixement del fet migratori i les noves realitats, representen eines que incideixen sobre el col·lectiu d'origen immigrant.

A Espanya hi ha tres punts d'atenció que formen part de la xarxa d'Ibn Battuta: Barcelona, Madrid i Balears, si bé és cert que l'atenció oferida a cada punt varia en funció dels programes existents.

En els darrers anys, els tècnics d'acollida i integració han detectat un increment de la vulnerabilitat i el risc d'exclusió social de moltes famílies. Això ha estat degut principalment a la crisi econòmica que ha provocat un increment dels casos de persones en atur de llarga durada. Això ha portat a moltes famílies a viure situacions dramàtiques: desnonaments, denegacions d'autoritzacions de residència, pobresa, dificultats escolars per als fills, i l'augment del fracàs escolar entre d'altres. Per aquest motiu, el personal de l'entitat ha hagut d'adaptar la seva intervenció a les noves necessitats.

Per últim també volem destacar que l'activitat de la fundació no es centra únicament en un col·lectiu. Si bé és cert que la majoria d'activitats van dirigides a població eminentment àrab i musulmana, els nostres serveis i projectes atenen a tot tipus de persones, independentment de la seva procedència, doncs entenem la riquesa cultural com un valor indispensable a la nostra societat.

1.1 Execució del programa. Serveis generals

A continuació, s'esmenten els diferents serveis (generals) que s'han desenvolupat dins del programa d'inclusió que ofereix la Fundació:

- A) Atenció i informació general. Derivacions.
- B) Aules d'acollida, llengua i coneixement de l'entorn.
- C) Assessorament jurídic.
- D) Orientació sociolaboral
- E) Autoocupació i empeneduria

El servei d'atenció, informació general continua donant servei a les persones usuàries i els que necessiten informació puntual i concreta, personant-se en la nostra entitat o a través del nostre servei telefònic on plantegen els seus dubtes i consultes. La resposta que s'ofereix des del nostre servei és principalment informació sobre els recursos disponibles i orientació per a estudiar l'opció que més s'adapta a les seves necessitats. És important destacar que no només tenim en compte els serveis propis de l'entitat (aules d'acollida, assessorament jurídic, orientació sociolaboral, autoocupació i empeneduria) sinó que habitualment són derivats a altres serveis de la xarxa pública o a altres entitats en de les que formem part en funció de les seves necessitats.

Durant els darrers anys s'han continuat observant les situacions crítiques que estan vivint moltes persones a causa de la crisi econòmica que ha provocat un increment històric de les taxes d'atur. És important destacar que la desocupació ha afectat majorment a persones d'origen estranger, probablement a causa principalment al fet que el sector de la construcció ha estat el més afectat (sector amb gran presència de treballadors estrangers). Aquest fet ha portat a moltes persones i famílies, després de la finalització de la prestació d'atur, l'esgotament de recursos. En molts casos això també s'ha traduït en la pèrdua del dret a la renovació de la documentació per residir i treballar a Espanya, per no reunir els requisits demandats per l'administració.

Igual que l'any anterior, moltes persones s'han interessat per les oportunitats de formació inicial, reciclatge professional, especialització, etc. S'observa un interès general important per

millorar les capacitats professionals i així ser més competitius en el mercat laboral. Especialment ressalta l'esforç per part de moltes dones que mai abans havien treballat i que comencen a donar les primeres passes per a conèixer i participar en el mercat laboral per tal d'ajudar les seves famílies.

D'altra banda, se segueix produint un augment de les sol·licituds d'assessorament jurídic per rebre informació sobre les renovacions de les targetes de residència i / o treball. Els tràmits més sol·licitats són els de renovació de residència per compte d'altri, modificació del permís per arrelament al permís per compte d'altri, renovació del permís de residència per reagrupació familiar, autoritzacions de retorn, certificats de residència per a presentar a l'administració per tal de obtenir prestacions, consulta sobre l'estat de l'expedient d'estrangeria etc...

Finalment, cal esmentar el continu augment d'usuàries, ja que, cada vegada més, són elles les que s'encarreguen de realitzar els tràmits habituals (inscripció dels fills a l'escola, tramitació de prestacions, renovació de la residència, etc...)

L'atenció inicial de l'entitat s'encarrega, en aquest cas, d'informar-los, traduir el contingut de les informacions i emplenar els impresos, de la manera menys assistencialista possible, tot oferint eines per a la projecció social d'aquestes persones.

1.2. Serveis integrats en el programa d'inclusió

1.2.1 Atenció, informació general

Aquesta acció pretén que l'usuari que acudeix a la Fundació pugui ser informat dels serveis que necessita en funció de la seva demanda. Així doncs, se li exposen els recursos que té a la seva disposició per part de la fundació, d'altres ONG, i de la xarxa de serveis públics.

L'atenció és diversa: atenem tant a usuaris la demanda pot ser resolta directament al departament d'integració, com a persones que són derivats a un altre departament bé perquè així ho sol·liciten o bé perquè es realitza una derivació per a una millor resolució de la seva demanda (departament de gestió, activitats, comunicació, inserció laboral o autoocupació).

Durant aquest **any 2020**, i degut a la situació d'emergència sanitària derivada de **la COVID 19**, hem centrat els nostres esforços en adaptar-nos a les noves realitats i a potenciar el servei d'assessorament i atenció.

El **servei d'acollida i informació** general ha **atès a més de 1000 persones** durant l'any 2020.

1.2.2 Derivació de demandes a serveis socials

Constantment augmenten els casos de demandes d'ajudes d'emergència per cobrir despeses d'alimentació, pagaments de lloguer, desnonaments, etc. En tots els casos, les persones són derivades a la xarxa d'atenció social bàsica municipal, sent el nostre servei d'acollida un punt de contenció i filtre.

1.2.2. Atenció telefònica

L'atenció telefònica és tan diversa com l'atenció presencial. Per això actuem de la mateixa manera, intentant donar resposta immediata o derivant les trucades tant a altres serveis de l'entitat (gestió, comunicació, inserció laboral, autoocupació, llengua...etc) així com a la xarxa d'entitats i serveis de la zona.

1.2.3. Formalització d'impresos i formularis

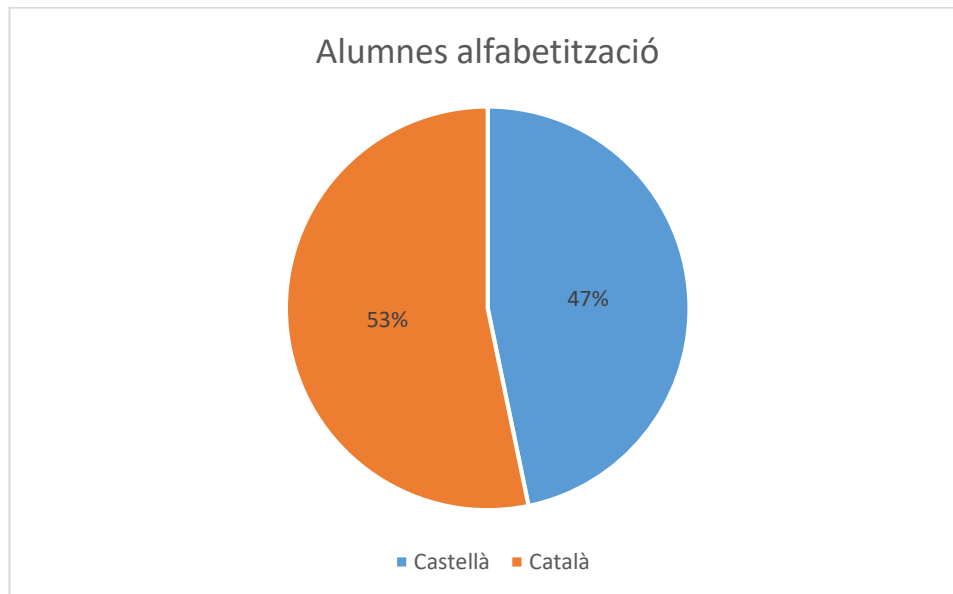
Aquest tipus d'atenció és la que més temps requereix: omplir impresos, formularis i al·legacions administratives. Aquestes sol·licituds augmenten quan s'obren diferents convocatòries (subvencions per a habitatge, beques, presentació de la declaració de la Renda, etc...) És important destacar que aquest suport és un dels que més agraeix l'usuari, ja que habitualment se senten desorientats davant de la burocràcia.

1.2.4. Formació en idioma (català i castellà)

El Projecte de Llengua es porta a terme des del naixement de l'entitat com un pilar essencial per a treballar per la integració de les persones d'origen estranger en la societat d'acollida. El Projecte de Llengua cada any es consolida més, ja que es dona molta importància a l'elaboració d'un programa de continguts, la descripció del perfil del professorat i objectius docents, i la coordinació de l'activitat diària. Això ha permès ampliar els horaris de classe, així com el registre d'usuaris. Alhora, ha permès que ens allunyem cada vegada més de conceptes acadèmics de docència de llengua per impulsar una tendència més dinàmica i transcultural.

Les accions realitzades són classes de castellà, català i coneixement de l'entorn. Es realitzen cursos quadrimestrals amb possibilitat de continuïtat de 45 hores quadrimestre.

Les procedències dels alumnes es diversa, no obstant, gran part de l'alumnat prové del Pakistan.

**Total d'alumnes participants a les classes d'alfabetització durant el darrer quadrimestre. Català: 16 alumnes/
Castellà: 25 alumnes. En aquest apartat no figuren les dades de la delegació de Madrid*

1.2.5 Servei Jurídic

Setmanalment unes 18 persones ens demanen assessorament jurídic (per resoldre dubtes i tràmits sobre arrelament, reagrupació, renovació en circumstàncies especials, acomiadaments improcedents, separacions, ordres d'expulsió...). Per a les informacions més recurrents o simples, el mateix servei d'atenció dona resposta a aquestes consultes. Això mateix passa amb aquells tràmits que podria qualsevol ciutadà estranger sense representació d'un advocat com renovar la seva documentació i la dels seus familiars, sol·licitar cita per a informació, arrelament, reagrupació, etc. No obstant això, quan és necessari fer un tràmit o la informació sol·licitada és més complexa, es deriven els casos a l'advocat.

Des del departament d'atenció també es fa seguiment dels casos que tramiten els nostres advocats. Això vol dir transmetre la informació dels usuaris als advocats i viceversa, fer trucades per citar a les persones, informar els usuaris sobre la documentació que han d'aportar, etc.

1.3 Programa Incorpora

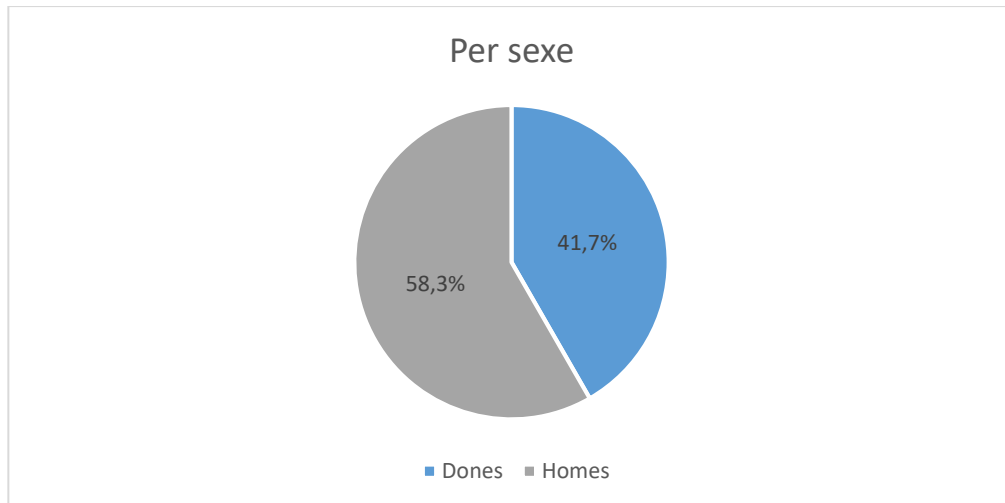
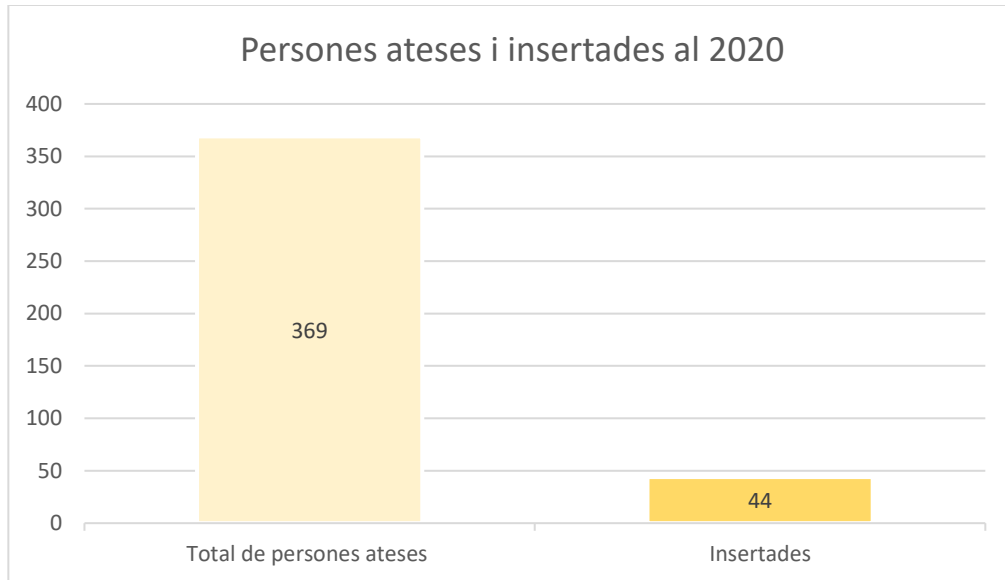
El Programa Incorpora sorgeix el 2006, impulsat per l'Obra Social "la Caixa", amb el repte de millorar la integració sociolaboral de les persones en situació o en risc d'exclusió social, generant oportunitats d'ocupació en l'empresa ordinària amb suport i seguiment per part del personal tècnic del programa. Es tracta d'un programa d'**intermediació** que combina, de manera òptima, les necessitats del teixit social i empresarial per assegurar l'èxit de la inserció laboral a l'empresa, per part de les persones beneficiàries del programa. Incorpora impulsa i dóna suport a la persona, independentment del seu punt de partida, per avançar cap a la inserció laboral, per compte d'altri o propi, ja que l'**autoocupació** també està contemplada dins de les línies d'actuació del programa.

1.3.1. Intermediació laboral

El servei funciona de la següent manera:

- Entrevistes individualitzades, on es valora l'ocupabilitat de la persona i es planteja conjuntament un itinerari d'inserció.
- Es marquen unes pautes d'actuació per millorar la recerca de feina i definint un perfil professional dins de les possibilitats i circumstàncies del mercat laboral, de la situació administrativa, personal i professional de cada usuari / a.
- Es posa en coneixement dels usuaris / es les característiques i peculiaritats del mercat laboral actual, així com les principals vies de recerca de feina.
- Detecció de les necessitats i derivació a diferents dispositius per a solucionar-les, ja siguin cursos de formació per a l'ocupació, recursos normalitzats d'ocupació de la zona d'influència, grups que afavoreixin el contacte amb altres persones, etc.
- Foment de l'autonomia de la persona, prestant-los els materials necessaris per a la recerca d'ofertes de feina, adreces d'empreses per presentar la seva candidatura, etc. Es presta especial atenció a l'homologació de títols per afavorir les seves possibilitats d'inserció.
- Suport a l'usuari davant dificultats i inseguretats que puguin sorgir en la recerca d'ocupació o en el manteniment del mateix.
- Confecció de currículum i cartes de presentació.

- Orientació a l'autoocupació i ajuda a la creació empresarial mitjançant els tècnics d'autoocupació de la pròpia entitat

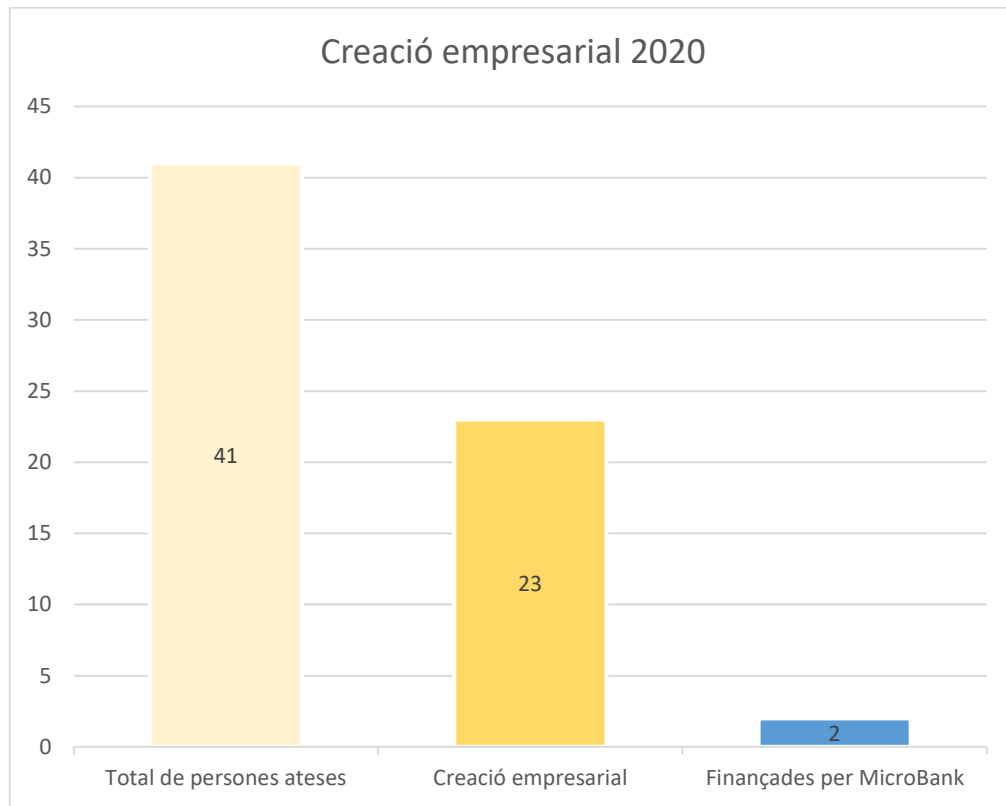

Gràfics del servei d'inserció laboral. Cal destacar que no totes les **persones ateses es donen d'alta a la plataforma. Només son donades d'alta aquells perfils amb possibilitats d'inserció i en situació administrativa regular. Amb la resta de persones, s'estableix un itinerari d'inserció que els prepari i habiliti de cara a la recerca de feina.*

1.3.2 Autoocupació i empeneduria

El servei d'autoocupació s'estructura en base a diferents punts d'actuació:

- Detecció de l'emprenedor potencial entre les persones ateses per Incorpora o de l'entorn de l'entitat.
- Assessorament a persones amb perfil empenedor i anàlisi de la viabilitat del projecte.
- Tutorització i suport en la realització de plans d'empresa i en el desenvolupament de la idea de negoci.
- Assessorament en la tramitació d'ajudes i subvencions existents de suport a l'autoocupació.
- Disseny i impartició d'accions formatives per a persones empenedores i derivació a recursos formatius públics o privats de l'entorn comunitari.
- Prospecció d'informació sobre ajudes, subvencions, concursos i esdeveniments d'interès per a les persones empenedores.
- Acompanyament en l'anàlisi de necessitats financeres i riscos.
- Recerca de finançament en el territori o coordinació amb oficines de CaixaBank per facilitar l'accés a microcrèdits socials a través de MicroBank, si es precisa.
- Assessorament en els tràmits necessaris per donar-se d'alta com a autònom o de constitució d'una altra tipologia d'empresa.

Gràfic del servei d'autoocupació. De la mateixa manera que al servei d'inserció laboral, no totes les **persones ateses són donades d'alta a la plataforma, únicament es realitza l'itinerari d'autoocupació amb aquelles persones amb idees de negoci viables.*

2. Projectes 2020-2021

A banda dels serveis que s'integren dintre del programa general que realitza l'entitat, també es duen a terme diferents projectes en funció de les diferents subvencions obtingudes. A destacar durant aquest 2019:

2.1 Reforç escolar per als alumnes d'origen marroquí

Aquest projecte té com a objectiu facilitar la integració social de les famílies marroquines residents a Catalunya a través l'educació dels seus joves, evitant d'aquesta manera que abandonin l'escola. Això pren la forma d'un pla d'enfortiment i suport a aquests joves per dibuixar-ne el seguiment d'estudi a través dels nivells escolars. Les principals matèries en les quals aquests joves reben reforç són: Matemàtiques, Història, Llengua, Anglès, Física y Química.

No obstant això, és possible identificar algunes característiques recurrents:

- La caiguda està fortament lligada als problemes socials.
- Els fills de pares amb baixos nivells d'educació i de les zones socialment desfavorides són més propensos que altres als joves a deixar l'educació o la formació abans del final del segon cicle de l'educació secundària.
- La caiguda també va ser afectada per factors educatius, situacions individuals i les condicions socioeconòmiques. En lloc d'un fet aïllat, és un procés. Això sovint comença en l'ensenyament primari, amb el primer fracàs escolar i la creixent alienació de l'escola. Les transicions entre escoles i entre els diferents nivells educatius són particularment difícils per als alumnes en risc d'abandonar l'escola.
- Sovint, els sistemes d'educació i formació no proporcionen suficient suport específic als estudiants a superar les seves dificultats emocionals, educatives o formatives.

Cal destacar que els joves menys qualificats experimenten dificultats particularment greus, una educació general o professional feble penalitza en el mercat de treball.

Els tipus d'accions que realitzem s'estructuren entorn als següents punts clau:

- Els primers actors contra l'abandonament són els mestres i els pares dels estudiants. En ells recau la responsabilitat d'identificar els estudiants amb més dificultats. Un cop detectats, es treballa amb ells de forma individual o, de vegades en grups petits, per corregir el problema.
- El segon actor són els estudiants d'origen marroquí. L'ensenyament dels nens es porta a terme a través de la participació efectiva d'aquests estudiants en l'enfortiment i la tutoria sobre diversos temes en que aquests presenten més dificultats. Cal destacar que, donada la difícil situació econòmica a Espanya, que ha afectat la taxa d'inscripció a totes les universitats, els estudiants marroquins tenen dificultats financeres per matricular-se o seguir els seus estudis universitaris. És per això que aquest projecte té un doble propòsit: minimitzar l'abandonament escolar així com donar suport financer als estudiants universitaris que participen com a professors dins d'aquest projecte.
- El quart actor són les diferents escoles públiques a través de convencions i acords bilaterals entre aquestes entitats i la Fundació Ibn Battuta.

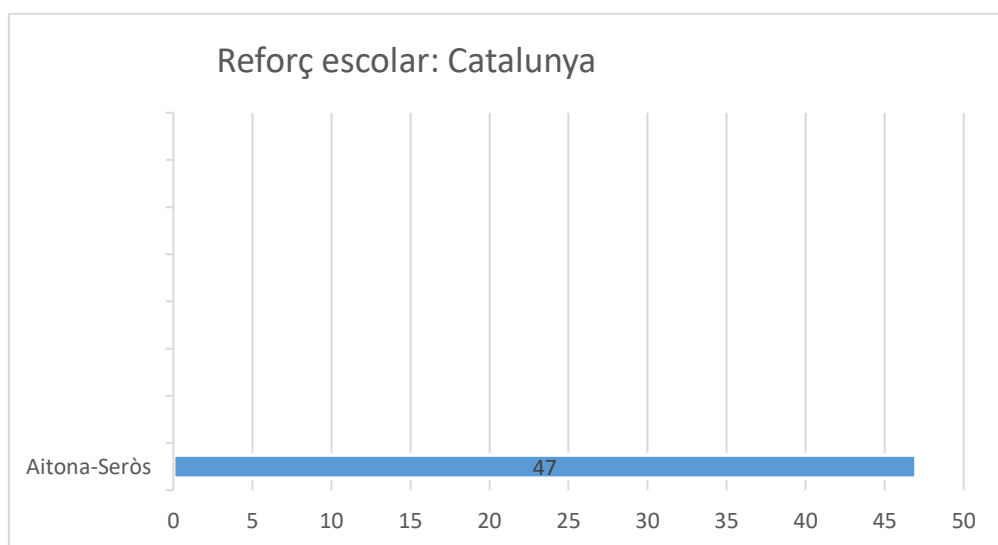
Objectius del projecte

Objectiu general:

Lluitar contra l'abandonament escolar dels nens als instituts/escoles públiques, així com millorar la qualitat de l'ensenyament i desenvolupar habilitats i mecanismes essencials per a la futura inclusió dels joves.

Objectius específics:

1. Proporcionar eines per al desenvolupament de les habilitats i capacitats dels estudiants per millorar el seu nivell d'aprenentatge.
2. Promoure la participació activa dels joves en la seva educació a través de tutories individuals i grupals.
3. Reforçar la creació de xarxes per millorar l'ús operatiu dels recursos disponibles al municipi de Catalunya per al benefici dels participants.
4. Ús de noves tecnologies per a l'aprenentatge.
5. Suport financer per a estudiants universitaris marroquins
6. Augment del nombre d'alumnes que continuen amb els seus estudis.

**Dades totals de d'alumnes que assiteixen al programa de reforç escolar a Catalunya*

Nombre total de participants: 47

2.2 Futbol en Ramadà

Donada la gran presència de musulmans i no musulmans durant els mesos de més calor als carrers coincidint amb el mes de Ramadà hem vehiculat un projecte que ens permeti treballar a través de l'esport aspectes educatius, de salut, socials i culturals per a tots aquells joves que han viscut un procés migratori i que presentin dificultats per integrar-se en la societat d'acollida.

El projecte està orientat a que els joves, mitjançant la pràctica de l'esport, concretament el futbol, activitat molt estesa entre el col·lectiu magribí, com a eina integradora, així com per ocupar el seu temps lliure amb una activitat saludable. Aquest projecte ens permetrà treballar amb grups de joves temes com la convivència i la discriminació. Mitjançant l'esport i el diàleg, els jugadors i jugadores estableixen una relació de respecte i enteniment mutu i adquireixen confiança en si mateixos i sentit de la responsabilitat.

Finalitat del projecte

Aquesta iniciativa sorgeix per donar resposta a les necessitats que al llarg d'anys d'experiència hem apreciat en el nostre en barri.

En concret observàvem que els joves, fills i filles de famílies immigrades presentaven dificultats per integrar-se en la societat d'acollida i que a causa d'això presentaven un grau d'absentisme elevat i que era durant el Ramadà quan els joves eren més sensibles a conductes no acceptades per la resta de la població, tant de la seva comunitat, com de la resta de la població.

Per aquest motiu volem recuperar un projecte, una nova edició del torneig de Ramadà, i aconseguir la participació de diversos col·lectius que treballen en aspectes relacionats amb la immigració, per tal d'oferir una eina i aconseguir que la joventut s'impliqui en activitats que fomentin: l'esforç, el respecte, el treball en equip, la humilitat i l'ambició.

2.4. Píndoles formatives

Amb aquest projecte pretenem millorar la integració social de les persones migrades mitjançant píndoles formatives que permetrien a les persones migrades avançar cap a la plena ciutadania independentment de la seva situació administrativa.

Es tractaria de dissenyar un material pedagògic, amb format de píndola tot tractant diferents temes que tinguessin a veure amb els Drets de Ciutadania (dret al treball; permís de residència i treball; accés al sistema sanitari; dret a atur; sistema tributari; sistema de pensions; etc.)

Les píndoles formatives s' impartirien setmanalment segons les necessitats detectades. Aquest material formatiu s'implementaria en format grupal i el mateix seria dissenyat per l'advocat i l'orientadora sociolaboral de l'entitat.

2.5 Rebelah: RELIGION, BELIEFS, AND LAICITY IN CULTURAL HERITAGE TO FOSTER SOCIAL INCLUSION IN ADULT TRAININGS

Mitjançant aquest projecte Europeu denominat Rebelah i en col·laboració amb altres institucions europees volem crear material que tracti l'clusió social i que resulti útil per a una àmplia base de formadors, independentment del tipus de formació que facin. Qualsevol formador que vulgui afavorir la inclusió a les seves aules, estarà preparat per afrontar els xocs culturals durant la seva pràctica docent i implicar els seus alumnes en un coneixement addicional sobre el patrimoni dels seus territoris. Tot això es pot dur a terme mitjançant les eines REBELAH.

2.6 Servicio de apoyo a la integración para personas solicitantes de protección internacional

El programa es va centrar en facilitar la integració o inclusió social de les persones sol·licitants de protecció internacional a la Comunitat de Madrid, especialment les dones, mitjançant un servei d'informació i d'intervenció integral amb aquest col·lectiu. Per tant, es va treballar prioritàriament des d'un enfocament familiar, atès que la família

és la principal xarxa de suport i integració. El projecte s'ha executat des d'una perspectiva de gènere, donant prioritat a la feina amb dones afectades per múltiples factors de discriminació.

Un **total de 101 persones** van ser ateses en el marc d'aquest programa.

3. Festivitats on la Fundació es present al llarg de l'any.

Aquest any, i degut a la situació provocada per la COVID 19, gran part de les participacions a espais públics per part de l'entitat s'han vist anul·lades.

4. Recolzament de l'Obra Social "la Caixa"

L'entitat publicita les seves activitats sota el patrocini i col·laboració de l'Obra Social "la Caixa", entitat que ha demostrat la seva confiança durant els darrers anys en el projecte social de la Fundació Ibn Battuta.

President Fundació Ibn Battuta

Mohammed Chaib Akhdim

Fundació
Ibn Battuta
مؤسسة ابن بطوطة
c/. Sant Pau, 82 baixos
08001 BARCELONA
Telf. 93 329 35 40